

ZVONČEK

LIST S PODOBAMI ZA
SLOVENSKO MLADINO

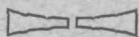
Št.
2.

Leto
X.

VSEBINA:

1. Snežinke. <i>Borisov</i> . Pesem	25
2. Kaj nam je pripovedoval naš dedek. <i>A. Pesek</i> . Povest	26
3. Mladi godec. <i>E. Gangl</i> . Pesem s podobo	29
4. Kdor ne uboga . . . <i>Ivan Bezeljak</i> . Pesem	30
5. Jankove zgođe in nezgođe. <i>Borisov</i> . Povest	30
6. Sinko — nikar! <i>Fran Silvester</i> . Pesem	32
7. Luna. <i>Fran Žgur</i> . Pesem	32
8. Zvonček. <i>Fr. Kolednik</i> . Igrokaz	33
9. Za pustni čas Podoba	36
10. Prvič na konju. <i>Kompoljski</i> . Povest	37
11. Želja. <i>Fr. Kolednik</i> . Pesem	40
12. Prošnja. <i>Fr. Kolednik</i> . Pesem	40
13. Bolnica. <i>E. Gangl</i> . Pesem s podobo	41
14. Nekaj o potresu. —c. Poučni spis	42
15. Kdo je močnejši? Podoba	43
16. Pust. <i>Osojski</i> . Pesem	44
17. Bog in sv. Peter. <i>M. Pintarjev</i> . Legenda	44
18. Pouk in zabava. Senčna podoba. — Kaj je bilijon? — Čarobni kvadrat. <i>I. R.</i> — Kako ohranimo meso sveže. — Velikanska koruza. — Najdebelejše drevo na svetu. — Izredno debel krompir. — Človeška velikost se menjava. — Mož 50 let. — Rešitev. — Kotiček gospoda Doropoljskega	45

O „ZVONČKU“

so tudi letos nekateri listi pisali jako pohvalno, poudarjajoč, da je najlepši in najboljši slovenski mladinski list.

Ali ste že obnovili naročnino za l. 1909? — Ako še ne, storite to!

Ali ste že pridobili „Zvončku“ novega naročnika? — Ako še ne, storite to!

„Zvonček“ izhaja 1. dne vsakega meseca ter stane vse leto 5 K, pol leta 2 K 50 h, četrt leta 1 K 25 h.

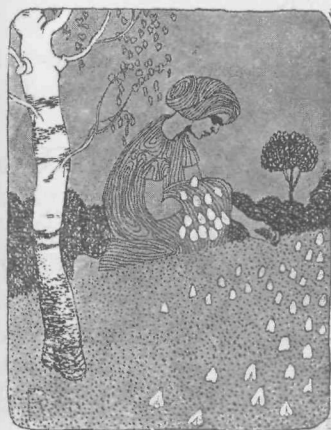
Izdajatelj, upravnik in odgovoren urednik: **Luka Jelenc**, učitelj v Ljubljani, Rimska cesta št. 7.

Rokopise je pošiljati na naslov: **Engelbert Gangl** v Idriji.

Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

ZVONČEK

LIST'S PODO:
BAMI ZA:::
SLOVENSKO
MLADINO:::

Štev. 2.

V Ljubljani, 1. svečna 1909.

Leto X.

Snežinke.

Lahno na zemljó snežinke
v čistem zraku plavajo;
kot metuljčki mi pijani
po cvetovih tavajo . . .

Ha, ha, ha — povedal vam bi
nekaj o metuljčkih rad,
kar pri nas tu v južnih krajih
se zgodilo je enkrat.

Jasno jutro je sijalo
nad prirode mrtvi kras;
šla jesen je po poljanah,
zapustila burjo, mraz.

Mrzle sape od izhoda
so črez plan zapihale,
blede rože so po polju
žalostno usihale.

Posijalo pa je jutro
do najtišjih skrivališč;
in pokukali metuljčki
so iz svojih zavetišč.

Zadnjič solčni žarki rožne
čašice odpirajo;
zadnjič se metuljčki danes
v solnce ozirajo.

In obiskat šli metuljčki
vsak posamezni so cvet;
pa so rekli: „Oj, ve rože,
kdaj pač vidimo se spet?“

Za slovo iz čašic nežnih
še slaščico pili so;
a metuljčki, ti pijančki —
danes se zmotili so.

Sape mrzle so zanesle
v daljno jih neznano stran;
z mrtvimi metuljčki sapa
je pokrila širno plan . . .

Lahno na zemljó snežinke
z neba naletavajo;
kot metuljčki izgubljeni
okrog drevja tavajo . . .

Borisov.

Barčica po morju plava . . .

Kaj nam je pripovedoval naš dedek.

Piše A. Pesek.

1. Slabota.

(Dalje.)

IV.

„kraljične premilostive,“ se je oglasil Slabota, „le povejte, kaj nam je storiti, da vas rešimo; radovoljno storimo vse, saj smo pogumni vojaki.“

„Nas rešite čisto lahko, a je vendar tudi težavno,“ je odgovorila najstarejša kraljična, „tri dni morate od solnčnega vzhoda do solnčnega zahoda molčati; morate si pa ogledati te tri dni naš grad, vrt, log, ribnik in naše polje. Videli boste nenavadne reči, a izpregovoriti ne smete ni besedice. Ko sonce zaide za gore, smete zopet govoriti, in sicer vam je dovoljeno govoriti le do solnčnega vzhoda; ko pa se prikaže sonce zopet izza gorá, morate molčati in molčale bomo tudi me, zakaj tudi me ne smemo govoriti, ko sije sonce.“

„O, če ni nič težjega,“ de najstarejši brat, „to pa že storimo. Če boste le ve, premilostive kraljične, molčale, mi moški bomo že.“

Slabota, ki je stal poleg najstarejšega brata, ga je dregnil s komolcem, češ, drži vendar svoj jezik za zobmi, da se ne zamerimo kraljičnam. Pa tudi ostale brate so spravile neprevidne besede narednikove v zadrego in za-

trjevali so kraljičnam, da bodo gotovo molčali, da bi radi storili še huje delo zanje, da jih rešijo prokletstva.

Zatrdila bratov, da jih rešijo prokletstva, je kraljične jako razveselilo in povabile so jih v sosedno dvorano, ki je bila še večja in lepša od te, ki so v nji večerjali. V tej drugi dvorani je bila po sredi velika miza, da so imeli ob nji vsi bratje in vse kraljične dovolj prostora. Bratje so sedli na enem kraju po vrsti po starosti, kraljične pa po drugi strani, in sicer tudi po vrsti po starosti. Na mizi je bilo vse polno okusnih jedi in steklenic izvrstnega vina. Kraljične in bratje so kmalu postali veseli in so se razgovarjali kot da so sestre in bratje med seboj. Bratje so pripovedovali o svojem očetu in materi, o borni domači bajti, kako so si iskali službe po svetu ter kako se jim je godilo pri vojaki in na begu sem v ta grad. Kraljične so se jako zanimale za usodo teh mladeničev in so z velikim zanimanjem poslušale njih pripovedovanje.

Kaj radi bi bili bratje zvedeli o usodi kraljičen, a si jih niso upali izpraševati. Slednjič se najstarejši brat vendarle opogumi ter reče: „Kako da ste zaklete, kaj je vzrok in ali ste že dolgo v tem gradu?“

Komaj je izpregovoril te besede, se vzdigne iz kota dvorane velik črn pes ter se postavi pred mizo. Bratje so se ga ustrašili, princezinje pa so naglo vstale ter dejale, da morajo iti spat, da naj gredo tudi bratje spat, naj gredo v hlev h konjem, tam bodo našli odprte duri v posebno sobo, kjer je pripravljeno prenočišče zanje. Prosile so jih, naj zjutraj pridejo v to dvorano k zajtrku ter jih opomnile, naj se ne izpozabijo, da bi govorili, temveč naj strogo pazijo, da bodo molčali od solnčnega vzhoda pa do solnčnega zahoda.

Bratje so obljubili, da se bodo čuvali in molčali. Poslovili so se ter šli v prvo dvorano, kraljične pa so ostale v drugi, le veliki črni pes je šel za brati. Spremil jih je do vežnih vrat in legel na prag, da bi nihče ne mogel nazaj v grad. Bratje so odšli preko dvorišča k hlevu. Dobili so svoje konje v redu, jih še napojili pri bližnjem studencu ter jim v jasli položili zopet krme. Psa na grajskem vežnem pragu so še vedno videli ležati.

Poiskali so, kje bi bilo prenočišče zanje, in res, dobili so v hlevu vrata in ko so jih odprli, so prišli v malo sobo, iz te pa v veliko, kjer je bilo dvanajst postelj. Posteljno perilo je bilo snažno, belo kot sneg. Soba je bila opremljena sicer bolj preprosto kot dvorane v gradu, a vendar tako lepe sobe bratje dozdaj še sploh niso videli. Ob stenah je bilo dvanajst omar in ko so jih odprli, je bilo v vsaki polno lepega perila in lepih oblek. Tudi miza je bila v sobi in ob mizi dvanajst stolov, na mizi pa je gorela velika svetilnica. Okna so bila zagrnjena z belimi zagrinjali.

Sedli so okolo mize ter se še razgovarjali o čudnem gradu, v katerega so prišli, in o dogodkih, ki jih še čakajo tukaj. Trdno so sklenili, da bodo molčali te tri dni kot mutci, da rešijo kraljične. Pogovarjali so se, kako plačilo dobe za to in takoj se oglasi najstarejši brat ter reče: „Mene mora vzeti najstarejša kraljična za moža, da postanem tako kralj, in vi boste moji ministri ter se bo vsem dobro godilo.“

„Da, pa po mater in očeta pošljemo,“ reče Slabota, „da se bosta pripeljala sem k nam, da se bo tudi njima dobro godilo.“

In sklenili so, da naj postane najstarejši brat, ki je bil tudi pri vojaki povišan za narednika, kralj, ostali bratje pa bodo ministri in po mater in očeta pošljejo zlato kočijo, pred katero bo upreženih šest parov konj, namreč njihovih dvanajst konj, ki so jih prijezdili od vojakov sem.

Legli so k počitku in sanjali so, da postanejo kralji in ministri, sanjali so o zlati kočiji, o krasnem gradu in borni domači bajti. Slaboti pa se je sanjalo nekaj tako mučnega in strašnega, da je glasno stokal, da so se zbudili vsi bratje ter obstopili njegovo posteljo in ga zbudili. Pogledal jih je debelo ter povedal, da se mu je sanjalo, da so bratje okameneli, on pa se je moral bojevati s strašnim zmajem.

Skimavali so z glavami, kaj bi to pomenilo, ter so zopet legli spat. Pa niso dolgo spali. Zopet jih je predramil Slabota, ki je v sanjah vriskal kakor da je na gostiji in da je najboljše volje. Šli so k njegovi postelji in ga zbudili ter ga vprašali, kaj se mu sanja, da tako od veselja vriska.

„Oh, zakaj ste me zbudili,“ je dejal Slabota slabovoljen; „tako je bilo veselo, pa ste me zbudili. Sanjalo se mi je, da si bil ti, najstarejši brat, kralj, vi drugi pa ministri, a jaz sem bil — cesar in bili smo veseli kot svatje na gostiji, in v zlati kočiji sta se pripeljala atek in mama. Ravnokar me je mama objela in poljubila, pa ste me zbudili. Lepe sanje so bile, a žal, da so le sanje.“

„Tiho bodi, norček,“ ga je tolažil narednik, „kaj si pozabil, da smo v zakletem gradu, da rešimo kraljične prokletstva in da še menda res postanemo kralji in cesarji?“

Drugi bratje so odgrnili zavese z oken, in svitalo se je že. Hitro so se opravili in skupno molili, da bi jim dal vsemogočni Bog vztrajnosti, da bi molčali ves ta dan, ki se je že delal. Pogledali so v hlev h konjem, jim dali krme ter šli na dvorišče. Na grajskem vežnem pragu so ugledali psa; še vedno je ležal tam.

Bilo je krasno poletno jutro. Na nebu so veslali tuintam oblčki, in rosa je trepetala po bilju. Gledali so proti vzhodu. Nebo se je že žarilo in ni bilo več dolgo do solnčnega vzhoda. Narednik je stopil pred brate, položil kazalec na usta in rekel: „Pst, molčite!“ In molčali so.

Solnce je vzhajalo veličastno izza gorá ter razlilo svojo svetlobo po nebu in zemlji, po gradu in dvorišču. Bratom je bilo svečano pri srcu. Veliki pes na grajskem vežnem pragu je vstal ter odšel v grad. S tem je bilo dano znamenje, da smejo bratje iti v grad. In šli so molče.

(Dalje.)

Mladi godec.

Le veselo mi po strunah
begaj, lok!
Spev poskočni naj odmeva
kroginkrog!

Polno v srcu mi je pesmi,
v žilah kri,
od mladosti pa mi duša
vsa kipi!

Kar je v prsih — spava v strunah;
a na dan
dviga vso skrivnost globoko
spev ubran!

E. Gangl.

Kdor ne uboga . . .

*Ko odhaja Janko v šolo,
pa mu naroče,
naj jim kupi v prodajalni
to in to gredé.*

*Zadnjič mati mu je rekla:
„Kupi petrolej!
Da ne izpodrsneš, pazi,
le pod noge glej!“*

*S steklenico v roki maha
varno jo gor v breg.
Treba biti je previden,
tu je led in sneg.*

*Drugi drsajo veselo.
Ej, kako to gre!
Ko bi še jaz poizkusil,
Janko sebi dé.*

*Švigne kakor blisk za njimi,
švigne — pade — jej!
Že je v koscih steklenica,
šel je petrolej.*

*Kaj potem doma je bilo,
tega ne pove;
pač pa v šolo in iz šole
mirno, redno gre.*

Ivan Bezeljak.

Jankove zgone in nezgode.

Spisal Borisov.

(Konec.)

rez nekaj mesecev pa je dobil Jankov oče iz šole obvestilo, da se Janku nič kaj dobro ne godi v šoli . . .

Prišel je takoj v mesto, najprej na stanovanje, potem pa v šolo. Gospodinja je dečka hvalila, da se pridno uči in tako dalje. Toda v šoli je oče zvedel drugo. Profesorji so ga tožili, da je lenuh in da ne bo nič z njim. Oče je šel še enkrat na stanovanje in vprašal

Jankovega sošolca Tončka, kako kaj zna njegov sin v šoli. Tudi Tonček je soglašal s profesorji v sodbi. Rekel je očetu: „Kadar je vprašan, dosti govori, če mu pa kdo po šoli reče, da je napačno odgovarjal, je hud nanj. Jaz mu večkrat kaj povem, pa me neče poslušati in pravi, da zna sam dobro.“

„Lažeš!“ zakriči jezno Janko, ki ga je gospodinja nalahno sunila v hrbet, češ, naj se postavi.

* * *

Od tedaj ni bilo več miru med dijaki. Janko je postal od onega dne, ko je izdal Tonček njegovo lenobo, še oblastnejši. Večkrat je Tončka udaril, ker je bil ta precej slabotnejši od Janka. Če se je Tonček hotel braniti, je bila takoj gospodinja zraven, ki je Janka branila.

„Ta ima več pravice tukaj kot vidva oba, saj tudi več plača, je rekla pogosto.

Ker le ni bilo miru, je prestavila gospodinja Janka v sosednjo sobo, kjer je ona spala, da se je podnevi tam učil. V oni sobi je imela gospodinja kletko, kjer so skakali in prepevali veseli ptički. Z njimi se je veselil tudi Janko in veselja prepeval, ker se mu je godilo tako dobro, da je vse premagal in dobil kar svojo sobico.

Deček je vedno gledal ptičke in žvižgal z njimi, česar so bili ptički posebno veseli. Odpevali so mu tako prijazno kot bi se hoteli z njim pogovarjati. Tako so minevale Janku ure kot minute in komaj se je časih domislil, da bo treba iti v šolo.

Kaj je bilo v šoli, kadar je bil vprašan, se razume samoobsebi.

Nekega opoldne se je Janko zopet zabaval s ptički, namesto da bi se bil učil. Ravno žvižgal jim je, stoječ na stolu, ko se nenadoma odpro vrata. Komaj je skočil s stola, že je stal pri njem — oče. Deček je zardel in še pozdraviti je pozabil očeta.

„Kaj pa delaš na stolu?“ ga vpraša oče.

„Pogledal sem v kletko.“

„Tako? V kletko gledaš namesto v knjigo?“ Očeta je to tako zbolelo in obenem razjezilo, da ga je pošteno prijel za lase in ga oštel, da bo še siromak na svetu, ker noče sebi dobro. Žalosten je odhajal domov, videč, kakega sina ima.

Črez pol leta se je dopolnilo Jankovo življenje v mestu. Dobil je tako izpričevalo, da ga ni bilo treba dvakrat pogledati. Vsakdo si je lahko prvič zapomnil vse rede. Bili so namreč vsi ene vrste — same petice. V šoli je oče povrh še zvedel, da z Jankom ni nikakega upanja tudi prihodnje leto.

Oče ga je vzel domov. Nekaj časa je bilo dečka doma malo sram, a kmalu se je spet privadil. Ni se pa mogel privaditi življenju, ki se mu je v pol leta tako odtujil. Moral je na domu delati kot drugi, zraven pa še ni imel postrežbe, kakršne je bil navajen v mestu. A čim dlje časa je bil doma, tembolj se mu je tožilo po nekdanjem življenju, zlasti ker je vedno slišal kako pikro besedo iz očetovih ust. Navaditi se je moral vsakega dela in ni se mu godilo ravno dobro. Posebno hudo mu je bilo, kadar je moral pasti živino. S planote za vasjo se je namreč kaj lepo videlo v mesto, po katerem bi se lahko izprehajal Janko, ako bi bil imel kaj razuma. Tako je pa postal pastir.

* * *

Tekla so leta. Janko je bil še vedno na domu in ker mu je umrl starejši brat, je moral še bolj delati in trpeti.

Nekega jesenskega dne je vlačil z voli debela debela iz jarka. Proti večeru je začel rositi dež, in preden so bila vsa debela pri cesti, je bil Janko premočen do kože. Drugi so bili vseeno veseli, čeravno jih je namočil dež. Janku pa je še vedno rojilo po glavi: „Rajši bi se bil mlad učil, razuma sem imel dovolj, pa bi danes lepo sedel v sobi in delal kako lažje delo.“

Tako si je mislil, ko je šel proti domu. Mimogrede stopi v prijazno gostilnico, ki je stala poleg šole, da bi izpil kozarec vina in se malo okrepčal. Ko pogleda v stransko sobo, vidi tam mladega gospodiča, s katerim se je pogovarjal gostilničar. Janku se je zdel obraz znan, vendar se ni mogel domisliti, kje ga je že videl. Mladenič je bil slabotne postave, vendar mu je sijala z obraza sreča in zadovoljnost. Lica niso pričala, da bi se gospodiču godilo posebno dobro. V tistem hipu je Janko spoznal v tem človeku nekdanjega svojega sostanovalca Tončka.

Kakor bi ga nekaj speklo v srcu, tako se mu je zazdelo v tistem hipu... Prišel je gostilničar, ki je povedal Janku, da je prišel v vas nov učitelj, po imenu Anton Čerin...

Sinko — nikar!

*Živa siničica, kos repati,
lišček in vrabec — ljubljenci zlati;
črni gavran, pisana šoja —
pridita v hišico, bodita moja!*

*Čakaj me! Nečeš
slušen mi biti,
hočem drugače
te pokoriti.*

*Vzamem kar past,
past poskočno,
nastavim tičnico,
tičnico močno,
veje odenem v lep grabeči —
lov se gotovo posreči. —*

*„Sinko moj, tega nikar!
Ptičica božji je dar.*

*Kruto bi ranila past poskočna,
smrt bi zadala ji tičnica močna.
Pusti sinico, liščka na trati,
naj se radujeta v svobodi zlati.
Ptičica božji je dar —
sinko — nikar!“*

Fran Silvester.

Luna.

*Zlatolaso solnce vstane,
glave težke pa zaspane
luna zabledi in vzdihne,
zvezdo — lučco slednjo vpihne.*

*Ko zvečer gre solnce v dvore,
vstane luna izza gore,
zvezde — lučce spet prižiga,
solнца išče — ne dobi ga...*

Fran Žgur.

Zvonček.

V proslavo „Zvončkove“ desetletnice spisal *Fr. Kolednik*.

OSEBE: Učiteljica. — Jelica, učenka. — Francek, učenec. — Milica, Frankova sestra.

Godi se na ledini.

1. prizor.

Jelica (poje):

Življenje večno v tebi bije,
kraljica radosti — pomlad,
cvetov nebrojno pestrih klije,
očesec tisoč jasnih sije
v deželi zbujenih livad.

Milica in Francek (pojeta za odrom):

Očesec tisoč jasnih sije
v deželi zbujenih livad,
nebroj v radosti srčec bije
v objemu sladkih sanj in nad.

(Vedno bliže.)

Pa tudi nas ne boš zabila
o, vesna, in prispela boš
in prt cvetan svoj razgrnila,
z njim, mili dom odela boš.

(Medtem, ko Francek in Milica pojeta, stopa Jelica po odru kakor bi kaj iskala. Spredaj na desno se ustavi in gleda na tla. Milica in Francek pripojeta na oder ter zagledata Jelico.

Gresta k nji, ona jima pokaže cvetoč zvonček, rekoč):

Jelica: Pomlad je že dahnila v našo mило domovino. Zvončka je poslala, da nam pove to radostno novico. Glejta, kako nežno pozvanja, kako mu cvet trepeče, ker čuti našo bližino.

Milica in Francek (začudena gledata).

Milica: Ej, dajmo ga izrvati! Ponesemo ga bolni sestrici. Kako ga bo vesela!

Francek: Saj res; vesela bi ga bila Anica. Prvi cvet — kako se ga vedno veseli!

Milica (se pripogne, da bi izvala zvonček).

Jelica (jò zadrži): Nikar, Milica, nikar! Glej, kako trepeče. Boji se nas. Kdo ve, kdaj se je vzpel iz te mrzle zemlje; tudi on se veseli božjega solnčeca. Zakaj bi ga trgali? Res bi se Anica veselila, ali kmalu bi ga zavrgla. Zvončka bi ne bilo več, in prazna bi bila ta ledina. Tako pa bo cvetel in vonjal še naprej.

Francek: Saj res. Anica bo kmalu vstala, potem pa pride sama sem. Gotovo bo bolj vesela, če pojde ona k zvončku kakor pa, da bi on moral k nji.

Milica (tožno): Uboga Anica!

2. prizor.

(Odzadaj pride učiteljica. Otroci jo pozdravijo.)

Učiteljica: Kaj pa delate tu, ljubi otroci?

Vsi (molče).

Učiteljica (prime Jelico za roko in jo vpraša): Kaj delaš tu? Nikar se me ne boj. Saj hodiš v šolo, ne?

Jelica: Da, v tretji razred.

Učiteljica (Francku): In ti?

Francek: V drugi razred.

Učiteljica (Milici): In ti, mala, tudi?

Francek: Ne, ona še ne hodi v šolo. Ampak sestra Anica obiskuje že tretji razred.

Učiteljica: Kje pa je ona?

Francek: Bolna je. Že teden dni je bolna. Ravno smo ji mislili nesti ta zvonček.

Učiteljica (ga uzre): Oh, saj res; zvonček! Kako lep je! Pa zakaj ga ji niste nesli?

Vsi (molče).

Učiteljica: Je li, se vam smili?

Jelica: Ah, jaz sem rekla, da ne. Škoda bi ga bilo, ker je gotovo tudi on vesel, da je zaživel. In tako lepo nas pozdravlja, pa sem dejala, da bi gotovo bila Anica bolj vesela, ko bi videla tukaj cvetočega, kot pa doma utrganega. Saj kmalu ozdravi.

Učiteljica: O, blagi otroci! Res, veselje ste ji hoteli napraviti, pa vendar pravi Jelica prav. Kako škoda bi ga bilo. Kako bi jokal, ko bi prišla smrt pa bi zahtevala: Ti, Francek, ali pa ti, Jelica, idi z menoj! Kaj ne?

Otroci (pritrdijo).

Učiteljica: Ampak mi bomo Anico vseeno razveselili z zvončkom. Ne sicer s tem, saj bo bolj vesela, ko pride lahko sama do njega. Ali jaz imam zvonček, ki pojde rad in lahko k nji, pa se ne bo jokal. In ravno tako ga bo vesela.

(Pokaže jim 1. zvezek „Zvončka“.)

Vsi: Oh, kako je lep. Saj res; „Zvonček“ je!

Učiteljica: Kaj ne, lep zvonček.

Jelica: Anica ga bo gotovo vesela. Jako rada bere lepe pesemce, povesti in lepe podobe ima rada.

Učiteljica: Glejte, in vse to ji prinaša ta „Zvonček“! Glejte! (Kaže podobe.)

Vsi: Ej, kako je to lepo. Prosimo, idimo k Anici!

Učiteljica: Da, gremo k nji! Ali glejte, ta „Zvonček“ ni samo lep, tudi dober je. Ta cvete in dehti vse leto, tudi pozimi in ravno zdaj je zagledal deseto pomlad. In kako so ga otroci veseli. Saj ima vse, kar jim ugaja. Prosite svoje roditelje, da vam ga naroče, da bo tudi na vaših gredicah cvetel in dehtel. Sedaj pa zapojmo tisto o „Zvončku“, saj jo znaš ti, Jelica?

Jelica (pritrdi).

Učiteljica: In ti Francek?

Francek: Tudi.

Učiteljica (Milici): Ti pa ne znaš, kaj ne da; boš pa poslušala.

Milica: O, znam, znam. Anica me je že naučila. In večkrat jo pojemo.

Učiteljica: No, potem pa pojmo. (Pojo):

O, dragi, nežni zvonček,	Oj, poj, le poj o vesni,
pozdravljen bodi mi,	ki pride čez goró,
glasnó, ljubó pozvanjaš	zbudi cvetov tisoče
v pozdrav povesodi mi:	in nadej v srcih sto:
cin, cin, cin, cin, cin, cin —	cin, cin, cin, cin, cin, cin —
zvonkljaš mi sred ledin.	zvonkljaj mi sred ledin!

V radost si srcem mladim,
prijatelj, zvonček ti,
budiš spomine starim
na njih pomladnje dni:
cin, cin, cin, cin, cin, cin —
zvonkljaj nam sred ledin!

Učiteljica: Sedaj pa idimo! Dal Bog, da bi „Zvonček“ bil v veliko veselje bolni Anici, pa tudi zdravim otrokom in tudi starim prinašaj zabave in veselja!

Vsi: Z nami, naš „Zvonček“! (Odidejo.)

(Zastor pade.)

— Za pustni čas —

Prvič na konju.

Spisal *Kompoljski*.

oja rojstna vas je na robu takozvane Suhe Krajine na prijaznem Dolenjskem. V Suhi Krajini je zlasti poleti zaradi pomanjkanja vode večkrat velik križ. V suhih letih morajo ljudje hoditi po več ur daleč po vodo. Pozimi je dokaj boljše; vendar tudi pozimi večkrat zmanjka vode posebno za živino, ko zamrznejo velike luže v vasi in še tisti redki studenci, ki curljajo tuintam. Takrat so ljudje primorani goniti živino v trdi zimi daleč ven iz vasi napajat k izviru kakega večjega studenca ali potoka, kjer še voda ni zamrznila.

Prav tako je bilo nekdanj v naši vasi in je menda še sedaj. Ko je malo bolj pritisnil mraz, so zamrzile vse luže na veliko veselje nas malih vaščanov, ki smo poizkušali trdnost svojih podplatov na gladkem ledu. Živine nismo imeli kje napajati in tako smo jo morali goniti vsak dan kake pol ure daleč „h koritu“ prav pod velikim hribom, kjer je izviral slaboten potoček.

Seveda so za ta posel porabili starši nas otroke, četudi ga nismo izvrševali posebno radi. Zunaj vasi je pihala pogosto ostra kraška burja, da smo čutili njen rezek dih skozi obleko po vsem telesu noter do kosti. Pa tudi živina je imela svoje muhe. Izpočita in sita se je spotoma razigravala, bodla in skakala sebi v očividno zabavo, a nam na veliko jezo, ker smo jo morali loviti po velikem snegu.

Najhujše je pa bilo, kadar se je srečala živina dveh gospodarjev, čemur se ni bilo mogoče izogniti, ker je gonila vsa vas svojo živino „h koritu“. Takrat so pokali rogovi volov in krav, da je kar votlo odmevalo. V tako borbo so morali poseči vsakokrat tudi naši biči, ki so končno napravili mir.

Iz tega se vidi, da otroci nismo radi gonili živine „h koritu“. Vselej smo odhajali s kislim obrazom ter se vračali vsi nevoljni in od mraza premrlih udov.

Seveda, če bi bilo treba gnati konje napajat, to bi bilo kaj drugega. Za tisto bi bili pa vsi v vasi, pa naj bi pihala še tako ostra burja in naj bi bil še tako debel sneg. Na konja lahko sedeš ter ga poženeš v dir, da je veselje. Vsak vaščan pogleda malega paglavca, če sedi na konju ponosen in samozavesten kakor poveljnik, ki vodi vojsko v boj. Za konji ni potreba capljati po zmrzlem snegu kakor za govedo. Nanj sedeš in poletiš kakor veter. Kaj je proti tebi vsa ostrost burje in ves sneg! Še ne občutiš ne burje ne mraza, če uživaš vse veselje in prijetnosti jezdeca.

Zato smo vaški paglavci zavidali vsi od kraja Šporarjevega Mihca in par njegovih izbranih prijateljev, ker so vedno jezdarili na vodo. Šporar je bil namreč nekak mešetar in prekupovalec konj. V hlevu je imel zmerom po par kljuset. Če jih je prodal ali so mu poginila — kar se je večkrat zgodilo — je hitro dobil druge „mrhe“, ki so bile še bolj suhe in slepe od

prejšnjih, če je bilo mogoče. Sicer smo se vsi norčevali iz Mihca in njegovih prijateljev, ko so sedeli na kljusetih. Celo marsikaka kepa je priletela ubogim živinčutom že v itak suha rebra ali pa jezdecu v hrbet. A vse naše zasmehovanje ni bilo nič drugega kakor grda zavist, da jahajo oni in ne mi. Vsak izmed nas bi bil gotovo neznansko rad sedel na še bolj suho in grdo kljuse, samo če bi smel. Tako pa nismo mogli nič drugega nego raztresati svojo jezo.

No, pa prišlo je nekoč, da smo tudi nekateri drugi izkusili sladkost jezdarjenja.

Naš sosed, ki je bil celo moj birmanski boter, si je kupil tudi konja; konja, pravim. Zakaj njegov konj je bil gotovo več vreden kakor pa pet Šporerjevih kljuset. Visok, da smo bili vaški paglavčki pravi pritlikavci poleg njega. Trup pa lepo zalit, da se mu ni poznalo nobeno rebro. In njegov gospodar je dobro skrbel zanj. Dlaka se mu je kar svetila, tako je bil vedno snažen. Poleg vsega je pa imel še to redko konjsko lastnost, da je bil popolnoma krotak.

Po tistem konju so se nam večkrat sline cedile. Da, ko bi ga smeli le enkrat zasesti, to bi bilo naše največje veselje. Večjega veselja si takrat sploh nismo mogli misliti. Pa kaj, ko ga je gospodar vedno sam gonil „h koritu“ na vodo. Drugače ga pa nam tudi ni dal v roke, čeprav sem posebno jaz vselej pomagal naprezati in izprezati, kadar sem videl, da se kam pelje ali pa, da se je odkod pripeljal. Vendar nisem dolgo mogel doseči z vso svojo vztrajnostjo, da bi mi ga vsaj enkrat zaupal, da bi ga gnal sam, čeprav za povodec, „h koritu“ napajat.

Nekega dne se je dal mož pa le omehčati mojim prošnjam, bodisi da sam ni imel dosti časa ali pa mi je naenkrat več zaupal. Seveda sem mu moral sveto obljubiti, da konja ne zajašem, temveč ga ves čas peljem na povodcu. Zdi se mi pa, da se je dobri moj boter bolj bal takrat za mene nego za svojega konja, ko je terjal od mene dotično zagotovilo.

Lahko si mislite, s kakšnim ponosom sem peljal konja mimo hiš. Vedel sem, da me moji tovariši zavidljivo gledajo, ko sem postal hipoma tak junak. A jaz nisem imel časa dosti se ozirati, ker sem delal v svojih mislih lep načrt, kako bom konja zasedel zunaj vasi, četudi sem bil obljubil botru, da ne storim kaj takega.

Že spotoma po vasi sem čisto natanko določil prostor pri plotu zunaj vasi, kjer se bom skobacal na lepo žival. Samo pomoči bi rabil. Nekdo bi mi moral tačas konja držati, ko bi jaz lezel nanj. Drugače bi se utegnilo pripetiti, da bi se jaz prej valjal v snegu, preden bi prišel na konja. Zato sta mi bila jako dobro došla moja tovariša Škantelov Tonček in Kodrov Janezek, ko sta se mi pridružila koncem vasi. Pogodba med nami tremi je bila hitro gotova. Jaz jezdim tja, onadva pa vsak pol pota nazaj. Tako okusimo vsi trije to veselje.

Priznati moram, da sem s precejšnjim strahom stopil na plot in še z večjim sem zlezal po večkratnih poizkusih na široki hrbet lepe živali. Srce mi je kar drhtelo. Morda je bilo temu vzrok, ker sem dobremu botru pre-

lomil dano obljubo, morda sem se bal, da bi ne padel s konja; tega se ne spominjam več natanko. Le toliko vem, da sem izprva prav lepo prosil svoja tovariša, naj ne poženeta konja niti v najmanjši dir. Škantelov ga je vodil za povodec, Kodrov je pa šel za njim ter je občudoval mene, jezdeca.

„Pa kaj bi hodili tako počasi! Malo zdirjajmo!“ je rekel Janezek zadaj.

„Saj je res preneumna tako lesti po polževo,“ mu je pritrdil Škantelov.

„Vidva lahko tako govorita, ker sta spodaj. Jaz se pa še pri počasni hoji zibljem semintja.“

„Seveda, ker gre konj počasi.“

„Če malo zdirja, pa se ne boš prav nič zibal.“

„Ampak se bom valjal v snegu,“ sem pripomnil jaz, ko sem najbolj občutil sedaj svoje jezdeške nezmožnosti.

„Beži, beži, saj ne moreš pasti,“ se je oglasil Škantelov spredaj.

„Malo bolj naprej sedeš, pa se primeš za grivo ter si popolnoma varen,“ me je poučil Kodrov Janezek.

Meni samemu se je dozdevalo, da sedim malo preveč nad repom. Ker sta me tovariša le vedno nagovarjala za dirjanje, sem se naposled res vdal.

„Samo toliko morata počakati, da jaz naprej sedem,“ je bil moj pogoj, „potem pa naj malo zdirja.“

Rada sta me slušala. Škantelov je konja ustavil, jaz sem pa drsal po njegovem širokem hrbtu naprej. Prijel sem se sklonjen za grivo ter ukazal pognati. Konj je rad stopil hitreje, ker se je menda tudi že njemu zdela preneumna tako počasna hoja. Zmajal je z glavo in zaprhal z nozdrvi, da sem se jaz kar stresel ter se hotel še bolj krčevito oprijeti njegove grive. A v tistem hipu sem bil že — na tleh. Iz debelega snega sta me vzdigovala moja tovariša, konj je pa dirjal kakor blisk proti koritu, vesel, da se je iznebil tako junaškega jezdeca.

K sreči se mi ni bilo pripetilo nič hudega, ker sem se bil zvalil v mehki sneg. Konja smo bili vjeli „pri koritu“ ter ga vedli vsi trije za povodec domov. Škantelovega in Kodrovega je bil oplašil moj padec. Jaz sem bil pa takrat ozdravljen za vselej. Od tistega časa sem vedno rajši hodil po dveh, kakor pa da bi šel sede po štirih. Pa je tudi bolj varno hoditi in stati na lastnih nogah, četudi sta samo dve, kakor pa na tujih štirih.

Želja.

Nad planino mi oblaček plove:
nežen čolnič na pokojni plani,
v jadra so srebrna zlati žarki
solнца vzhajajočega natkani.

V svilni zori rahlo trepeta
na obzorju mladi dan,
bela vila pa čolnič pelja
v biserni pristan . . .

O, da deva vstavi se pri tebi,
v čarnem čolniku vozeča se,
v tvoje krilo, mili dom, pripelje
z mladim dnevom mlada sreča se!

Fr. Kolednik.

Prošnja.

Kot dete v objemu nebeškega snu
priroda spi,
le vodica tu se, šumica tam
narahlo zbudi . . .

Ej, noč ti, oprosti mi čudno prošnjó,
v nji srce drhti:
raztrgaj svoj plašč, zasije naj dan,
kjer dom moj stoji!

Raztrgaj svoj plašč, ugasni zvezdé,
ki mrzlo nanj zro;
naj solnce posije, v življenje zbudi
ga čilo, mladó!

Fr. Kolednik.

Bolnica.

(Po narodni.)

Sova je zbolela — tralala,
kaj li bi začela? — Hopsasa!

Ognja brž v pečico — tralala,
nogo v rokavico — hopsasa!

Ob život ovitke — tralala,
v jezo zime bridke — hopsasa!

V grlo kapljo leka — tralala,
to krepi človeka — hopsasa!

Solnce bo sijalo — tralala,
zimo spet pregnalo — hopsasa!

Takrat bom vesela — tralala,
v domek svoj zletela — hopsasa!

E. Gangl.

Nekaj o potresu.

Spisal —c.

dajpazdaj čitamo po časopisih o grozovitih nesrečah, ki jih je povzročil potres tualitam; tedaj govori ves svet o tem, in marsikdo stavi vprašanje: „Kako pa nastane potres?“ V naslednjih vrsticah vam hočem odgovoriti na to vprašanje.

Zemlja, na kateri bivamo, je velikanska krogla; pred mnogo in mnogo leti je bila ta krogla razbeljena, in nobeno živo bitje še ni prebivalo na nji. V teku časa pa se je zemlja na svoji zunanji površini ohladila; napravila se je okrog zemlje trda skorja, ki na nji prebivamo mi. V svoji notranjščini pa se zemlja še ni popolnoma ohladila; to nam pravijo rudarji, ki iščejo rudo pod zemljo; čim globlje kopljejo, tem gorkeje postaja. Ravno ta naraščajoča gorkota jim najbolj zabranjuje, da ne morejo iskati rude še bolj globoko. Potemtakem mora biti zemlja v večjih globočinah, ki nihče ne more do njih, tako vroča, da je vse kamenje razbeljeno kakor tekoče železo.

To razbeljeno-tekoče kamenje notranje zemlje se ohlaja še dalje ter povzroča zaradi ohlajanja najhujše in najboljše potrese na zemlji. Sami lahko poizkusite, kako to nastane. Vsak izmed vas je že kdaj pekel jabolko na peči. Ko je bilo jabolko še vroče, je bila njegova koža še gladka in napeta; kadar pa ste pustili jabolko, da se je ohladilo, ste gotovo tudi opazili, kako se je njegova koža nagrbančila v gube. Nekateri deli kože so se vzdignili, drugi pa posedli; jabolko pa je postalo vidno manjše.

Kar ste opazovali na vročem in ohlajenem jabolku, prav isto se godi z našo zemljo. Tudi njena skorja se zaradi ohlajanja nagrbanči, samo da so gube in vdrtine na zemlji veliko večje nego na jabolku; te gube niso nič drugega nego naša gorovja in hribovja, vdrtine med gorami pa so doline.

Kadar pa se del zemeljske skorje premakne, tedaj nastane na njem potres: zemlja se strese, časih tudi odpre, hiše se podirajo, morje v bližini se razburka, velikanski valovi se umaknejo obali, potem pa udarijo s povečano silo črez obali ter poplavijo vse, kar dosežejo. Premikanje zemeljskih grud povzroča obenem tudi strašno bobnenje. Gorje ljudem in živalim, ki prebivajo na takih krajih potresne nesreče! Vsak beg je navadno brezuspešen; podirajoče se hiše pokopljejo v svojih razvalinah svoje prebivalce. Tako je ugonobil koncem 1908. l. potres v Mesini in okolici v Italiji sto in šestdesettisoč ljudi. Potrese, ki nastanejo po opisanem načinu zaradi ohlajanja in skrčevanja zemlje, imenujemo grudovne ali tektoniške potrese, ker se gibljejo zemeljske grude.

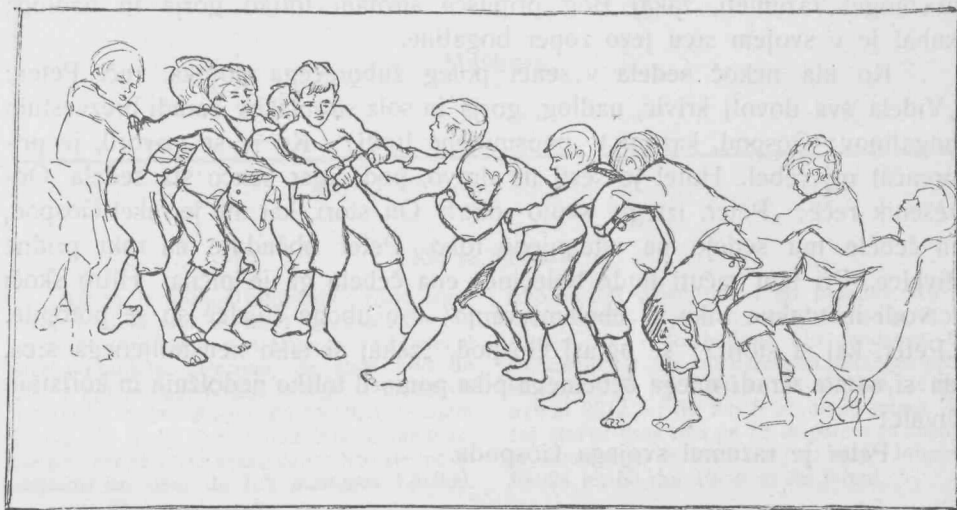
Grudovni potresi so večinoma jako obsežni. Ljubljanski potres 1895. l. so čutili najbolj seveda Ljubljančani, ker je bilo tudi tam njegovo središče; a obenem so ga čutili večalimanj vsi kraji, ki se nahajajo od Ljubljane do Rima in na nasprotni strani od Ljubljane do Dunaja.

Potresi pa lahko nastanejo še na drug način. Zgodi se namreč časih, da si poišče razbeljeno kamenje zemeljske notranjščine tudi pot skozi skorjo na zemeljsko površino. To je zlasti v takih krajih mogoče, kjer so se nekatere grude dvignile, druge pa posedle. Tedaj bruhne s strašnim pokom razbeljeno-tekoče kamenje na dan ter se razlije po okolici; tako kamenje imenujemo lavo. V tem slučaju pravimo, da je nastal ognjenik ali vulkan. Z izbruhom ognjenika pa je združen tudi potres, ki ima seveda lahko strašne posledice za dotične kraje. Ognjenik Vezuv v Italiji je 79. leta po Kristusovem rojstvu zasul in uničil tri mesta z vsemi prebivalci. Take potrese imenujemo vulkanične potrese.

Voda, ki se pretaka po naši zemlji, zaide po špranjah tudi pod zemeljsko skorjo. Večkrat taka voda izdolbe v teku časa takozvane podzemeljske jame. Kaj lahko se zgodi, da se taka podzemeljska jama posuje; njene stene in njen strop se porušijo, in vsa okolica se strese. Potrese te vrste pa čutijo seveda le kraji, ki so prav blizu takih jam; zato jim pravimo krajevni potresi.

Ali moremo določiti čas potresa že pred njegovim prihodom? Žal, da ne; koliko nesreč bi potemtakem lahko odvrnili! Pač pa imamo aparate, ki zaznamujejo vsak potres, če se je pripetil še tako daleč kje na zemlji. Take aparate imenujemo potresomere ali seismografe. Na Kranjskem imajo dva, enega na ljubljanski, drugega pa na idrijski realki. Potresomeri so jako občutljive priprave; kakor hitro se zemlja kjerkoli strese, zaznamuje seismograf na sajastem papirju čas, moč in konec potresa. Iz slike, ki jo označi aparat, pa njegov opazovalec lahko tudi določi, v kateri daljavi se je potres pojavil.

🔍 **Kdo je močnejši?** 🔍

Pust.

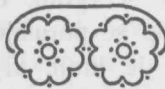
*Ej, ti pust, rogati pust,
sladek, masten okrog ust,
danes bomo te sežgali
in za letos pokopali.*

*Dolgo si nam kraljeval,
dosti dobrega nam dal;
nič več se ne bo cedilo,
vse s teboj bo zdaj minilo.*

*Tebe v sneg postavimo,
ogenj si napravimo,
kmalu boš pepel in dim,
tega te zagotovim!*

*Tebi bode v snegu mraz,
gorka peč bo grela nas;
ti boš žalosten in pust —
mi pa mastni okrog ust . . .*

Osojski.

Bog in sv. Peter.

Spisal M. Pintarjev.

Jezus in sv. Peter sta hodila po svetu pa sta videla med ljudstvom veliko siromaštva, krivic in gorja. Bogatini so siromake stiskali, jih priganjali na trdo delo, jim trgali krvavo zasluženno plačilo, jih topli in zapirali, več njih je bilo celo pomorjenih po nedolžnem.

Nikdar nista dobila prenočišča, hrane in usmiljenih src pri bogatinih, marveč vselej pri siromakih. Sv. Peter ni mogel razumeti, zakaj Bog pripušča sirotam toliko gorja in nadlog; kahal je v svojem srcu jezo zoper bogatine.

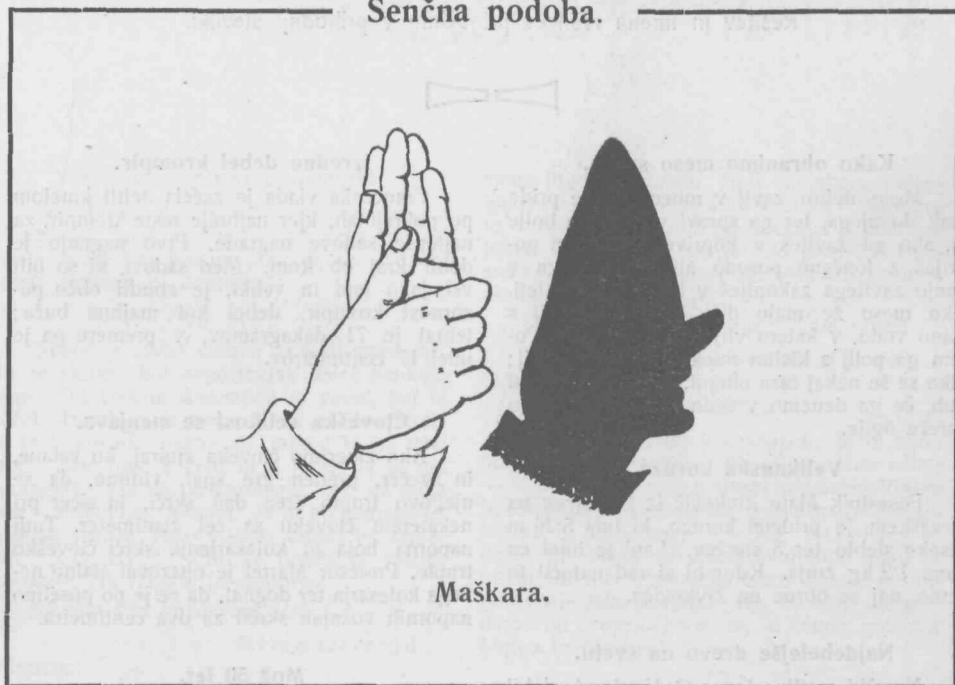
Ko sta nekoč sedela v senci poleg žuborečega potoka, reče Peter: „Videla sva dovolj krivic, nadlog, gorja in solz siromakov zaradi brezvestnih bogatinov; Gospod, kaznuj te neusmiljene ljudi!“ Ko je še govoril, je pri-brenčal roj čebel. Hotel je sestiti na drevo, pod čigar senco sta sedela. Od-rešenik reče: „Peter, iztegni svojo roko!“ On stori, kar mu je rekel Gospod, in čebele mu sedejo na iztegnjeno roko. Peter občuduje na roki pridne živalce. Pri tem začuti hude bolečine: ena čebela ga je pičila. Hitro skoči k vodi in vtakne roko s čebelami vanjo; vse uboge živalce so se potopile. „Peter, kaj si storil?“ se oglasi Gospod, „zakaj si tako neusmiljenega srca, da si samo zaradi enega čebelnega pika pomoril toliko nedolžnih in koristnih živalc!“

Peter je razumel svojega Gospoda.

Senčna podoba.

Maškara.

Kaj je bilijon?

Bilijon je milijon milijonov. Hitro izgovorimo to število in hitro ga zapišemo — 1.000.000.000.000 — a ni človeka, da bi mogel šteti do bilijona. Recimo, da šteje kdo do 200 v eni minuti, potem našteje v eni uri do 12.000, v enem dnevu do 288.000, v enem letu s 365 dnevi (prestopna leta moramo izpustiti, ker se mora vsako četrto leto števec že odpočiti en dan) do 105 milijonov 120.000.

Ako bi bil Adam takoj od trenutka, ko je začel živeti, neprestano štel, bi ne prišel v svojem štetju do bilijona niti dandanes, če smatramo, da je bil ustvarjen 4000 let pred Kristom. Da se našteje do bilijona, je potrebno 9512 let 34 dni 5 ur in 20 minut. In naj števec vsak dan po 12 ur porabi za spanje in okrepčanje, bi rabil torej za štetje bilijona 19.024 let 60 dni 10 ur in 40 minut.

Čarobni kvadrat.

Priobčila I. R.

O	U	✱	I	A	A	
F	<div style="font-size: 2em; font-weight: bold;">XI</div>				A	
U					I	
D					E	
R					N	
V					L	
N	D	M	Č	R	D	L

Kdo ugame, kaj je tu zapisanega?

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Kako ohranimo meso sveže.

Meso dobro zavij v robec, da ne pride zrak do njega, ter ga spravi v klet. Še bolje je, ako ga zaviješ v koprive ter potem pokriješ z lončeno posodo ali pa, ako ga v cunjjo zavitega zakoplješ v kup peska v kleti. Ako meso že malo diši, ga dobro umij s slano vodo, v katero vlij tudi malo kisa. Potem ga polij s kislim mlekom ter ga pokrij; tako se še nekaj časa ohrani. Meso tudi izgubi duh, če ga denemo v vodo ter mečemo vanjo žareče oglje.

Velikanska koruza.

Posestnik Mato Živkovič iz Nijemcev na Hrvaškem je pridelal koruzo, ki ima 5·26 m visoko steblo ter 5 storžev. Lani je imel en storž 1·2 kg zrnja. Kdor bi si rad naročil to seme, naj se obrne na Živkoviča.

Najdebelejše drevo na svetu.

Nemški rastlinoslovec O. Kuntze je dobil drevo, ki je zrastle iz treh drugih dreves, vsajenih prvotno v trikotu. Poldrugi meter od tal meri obseg drevesa 33 metrov 60 cm. To je torej najdebelejše drevo na svetu.

Izredno debel krompir.

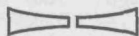
Francoska vlada je začela deliti kmetom po pokrajinah, kjer najbolj raste krompir, za najlepše sadove nagrade. Prvo nagrado je dobil kraj ob Roni. Med sadovi, ki so bili vsi jako lepi in veliki, je zbudil občo pozornost krompir, debel kot majhna buča; tehtal je 71 dekagramov, v premeru pa je imel 17 centimetrov.

Človeška velikost se menjava.

Ako zmerimo človeka zjutraj, ko vstane, in zvečer, preden gre spat, vidimo, da se njegovo truplo čez dan skrči, in sicer pri nekaterem človeku za cel centimeter. Tudi naporna hoja in kolesarjenje skrči človeško truplo. Profesor Martel je opazoval stalno nekega kolesarja ter dognal, da se je po posebno napornih vožnjah skrčil za dva centimetra.

Mož 50 let.

Mož, ki je star 50 let, je povprečno 6000 dni prespal, prav toliko delal in pri tem 2000 dni jedel, 800 dni je prehodil in 500 dni je bil bolan, oziroma se ni dobro počutil.

Rešitev novoletnega voščila v prvi številki:

Vse dobrote sveta pripelji prijateljem in bralcem „Zvončka“ leto 1909!

Prav so ga rešili: Ana pl. Fišer na Bledu; Fran Homovec in Janez Lemut, učenca na Črnem vrhu.

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Dovoljujem si, napisati Vam basen, ki sem jo sestavil. Ako se Vam moje delo ne zdi slabo, tedaj Vas prosim prav vljudno, da bi basen natisnili v „Zvončku“.

„Čiv, čiv!“

Nekoč je našel vrabec na cesti srebrnjak. Bil je vrabec kot nepoštenjak daleč naokolo znan. Od veselja iznenaden ni vedel, kaj bi počel. Hotel ga je požreti, ali ni šlo. Hotel ga je v gnezdo nesti, ali odkod bi pa vzel moč! Zato gre k ženi in ji reče, da bi mu pomagala. Ona se pa izgovarja, češ, da nima časa. „Prijateljev nimam, da bi mi pomagali,“ si misli vrabec. Tako misleč, odrfči ter izprašuje: „Čiv, čiv?“ Zato še dandanes vrabec izprašuje, čiv (čigav) je srebrnjak.

Iskreno Vas pozdravlja Vaš

Milko Grizold.

Odgovor:

Ljubi Milko!

Ker sem priobčil tvojo basen, lahko iz tega spoznaš, da mi ugaja. Le pošlji še kaj podobnega!

*

Cenjeni gospod Doropoljski!

Dovolite, da se tudi jaz s sledečimi vrsticami oglasim. Šolo obiskujem že 4. leto in sem sedaj v 1. oddelku 4. razreda v Ljubecni pri Celju. Učiti se imam veliko; o prostem času pa se igram s svojo sestrico Dragico. Pri nas je sedaj šola zaradi škrlatice med otroci za nekaj časa zaključena. Dvoje otrok je že na tej bolezni umrlo. — Doma pridno čitam „Zvonček“, „Vrtec“ in „Angelček“, pa tudi druge mladinske knjige. V Celju sem bila v cirkusu; v zverinjaku sem videla leve, tigre,

slona in druge živali. Tudi morskega potapljavca sem že videla. Bila sem že v Mariboru in v Šoštanju. Vožnja po železnici je jako prijetna, samo strah me je bilo pred kako nesrečo, posebno ko je drdral vlak skozi temne predore.

Z odličnim spoštovanjem Vam vdana

Štefica Vizjakova.

Odgovor:

Ljuba Štefica!

Kakor sem čital v časopisih, je ta huda bolezen že ponehala. Ali si ji srečno ušla? — Veseli me, da rada prebiraš mladinske knjige in časopise. Iz obeh se kar igraje naučiš mnogo lepega in koristnega. — No, bila si res že daleč po svetu in videla si mnogo lepih in imenitnih reči. Prav tako kakor čitanje je tudi potovanje jako koristno. Da, še bolj, ker gledamo na svoje oči vse to, o čemer govorita knjiga in časopis.

*

Dragi gospod Doropoljski!

Ne zamerite, da Vas nadlegujem s temi vrsticami. Da boste vedeli, kdo sem, Vam povem, da sem sin črevljarja Mihaela Škrinjarja v Sežani. Jaz jako rad rišem, pa tudi berem rad. Sedaj sem star 10 let. Učim se v šoli tudi nemško.

Vas vdano pozdravljam

Karel Škrinjar,
učenec V. razreda v Sežani.

Odgovor:

Ljubi Karel!

Sedaj Te dobro poznam, ko si se mi tako imenitno predstavil. Mlad si še in ker imaš veselje do učenja, boš še lahko imeniten gospod. Kaj pa bi bil rad?

Popotnika in medved.

Dva prijatelja sta bila,
ki sta jako se ljubila.
Nekdaj šla sta v gozd zelen. —
Naproti medved prihiti.
En prijatelj ves prestrašen
na drevo zbeži.

Drug na tla se položi
in sapo zadrži.
Medved ne čuti živega več,
vse ovoha in gre preč.
Ko medved v gozd odide,
pa prijatelj z drevesa pride.

„Kaj ti je rekel medved na uho, kaj?“
„Rekel mi je marsikaj:
prijatelju ne zaupaj v sreči,
dokler ga nisi izkusil v nesreči.“

To pesemco, napravljeno po znani pripovedki, je napisala Ana pl. Fišerjeva, rojena 27. januarja 1897. l. v Baku na Ruskem. Mlada Rusinja, katere oče je šolski nadzornik v ruskem naučnem ministrstvu, piše in govori v ruskem, češkem, francoskem in nemškem jeziku. Sedaj pa biva na Bledu, kjer se je pričela tudi že toliko slovenščini, da zлага v

našem lepem jeziku celo pesemce. Vrlo rusko mladenko stavljam svojim slovenskim prijateljicam v zgled vztrajnosti in rodoljubja.

*

Dragi gospod Doropoljski!

Velikokrat sem že v „Zvonček“ pogledal in premišljal, kako bi rešil uganke. Jaz Vam hočem pisati par vrstic. Rešil sem te besede: Soča, orel, čelo in aloa. Dragi gospod Doropoljski! V novem šolskem letu pridem v IV. razred I. oddelek. V počitnicah se učim z atom računati in nemščine. V šoli sem bil jako rad, nekoliko sem se učil in potem malo počival. Jaz se veselim šole. Imam enega brata Mirka. Mirko hodi že v šolo. Star sem 9 let. Najrajši telovadim, rišem in čitam. Prosim Vas, gospod Doropoljski, odgovorite na moje pisemce!

Srčno Vas pozdravlja

Ivan Kaukler iz Ptuja.

Odgovor:

Ljubi Ivan!

Rešitev uganke je prišla nekoliko pozno. Pa nič zato! Sedaj vsaj vem, da si umen deček. To spoznavam tudi iz tega, ker se veseliš šole. Gotovo Te je poučil tvoj dobri oče, kolike vrednosti je za mladega človeka šola. Kdor nič ne zna, dandanes nič ne velja. — Prav je, da tudi rad telovadiš. Telovadba krepi telo. In ako hočemo biti srečni in zadovoljni, moramo tudi skrbeti, da si ohranimo zdravo telo.

*

Dragi gospod Doropoljski!

Z veseljem prebiram Vaš kotiček v „Zvončku“, ki ga naš dobri ata naročuje. Prebiramo ga jako radi jaz, moji bratci in sestrice. Še mali bratec Pepček je tiho kakor miška, ako mu kaj preberem iz „Zvončka“. Božičnih počitnic sem se že dolgo časa veselila. Obljubil nam je ata božično drevesce. — Oh, kako je bilo lepo! Nebroj lučc je brlelo, mi pa smo stali okolo in se veselili in gledali. Zraven božičnega drevesca smo imeli tudi jaslice, pri katerih sem se mnogokrat razveseljevala. Zvečer pa sem rada gledala, kako sta se ata in Ivan šahala. Hitro, hitro poteče lepi čas počitnic in treba je zopet s torbico v rokah odriniti v šolo. Kaj ne, g. Doropoljski, učiti se mora, kdor hoče kdaj kaj znati. — Želimo vsi srečno novo leto. Pozdravlja Vas Vam vdana

Ivanka Vidmarjeva v Črnem vrhu p. Idriji.

Odgovor:

Ljuba Ivanka!

Govoriš kakor modra žena: Učiti se mora, kdor hoče kdaj kaj znati. Res je, temu ni treba nič dokazovanja! Sploh je Tvoje pisemce kaj lepo sestavljeno. Oglasi se še!